

META MA ĠEWX L-ARJUPLANI

Ma' tul erba' xhur sħah l-arjuplani Ġermaniżi ma qatgħu, tista' tgħid, qatt iż-żajjar tagħhom lil Malta. Lejl u nhar il-karba tas-sirena sejra dejjem tidwi il-ajru tħabbar il-miġja tal-ġhadu. U wara l-karba, tvarvir ta' arjuplani, tisfir ta' balal niezla, tifqigh ta' bombi, tkarwit ta' kanuni, u qtaġja' ta' arjuplani joghdsu qishom isqra fuq tajra ċkejtna, u sħab ta' duħħan mifrux fuq l-art donnu biex jaħbi l-herba ta' taħtu, u, jekk ikun bil-lejl, swaba' twal mudwala jigru mal-firxa kollha tas-sema biex ifittxu u jaqbd u l-ġhadu hajtjen. Qħal erba' xhur sħah din kienet il-ħajja ta' Malta bi nhar u bil-lejl. Il-ħsara, il-qerda, il-mewt saru qishom il-ħajja ta' Malta, it-taqtiq ta' qalb sar in-nifs li nieħdu, l-għerien ġol-blat taħt l-art saru d-djar tagħna.

Fl-aħħar ġimgħa ta' Marzu u fl-ewwel waħda ta' April aktar firaxet il-qilla tal-ġhadu. Ra li 'l Malta ma setax jirbahha, għalhekk halef li jġarrafha, ifarrakha, jeqridha. U minn kollox għamel biex ma jiksirx hialtu. L-arjuplani bdew ġejjin b'kotra bla għadd, fil-ġhadu, f'nofsinhar, fil-għaxija, f'kull ħin, bla serħ, bla nifs l-ġarrfu knejjes u palazzī, mijiet ta' nies baqgħu bla dar, bliet saru herba. Imma Malta għadha mhix mejta; miġruħa imma mhix maqtula. Jiflah l-ġhadu joqtolha?

Sebali it-Tnejn, it-tlettax ta' April. Fit-tmienja s-sirena bdiet tnewwala. "Il-Bambin jibgħathielna tajba dal-ġhadu" qal xi hadd. "Sa nibdew il-ġimgħa" tenna iehor. "Ġejjin jittkixxfu biex jagħtuna xi waħda f'nofsinhar" zied igħid iehor. Imma wara kwarta u nofs is-sirena għajtjet għaita ferrieħa, u kullhadd ha n-nifs. L-arjuplani ma kenux resqu lejn Malta.

F'xi l-ghaxra u nofs is-sirena reġgħiet bdiet tokrob. "Naraw ximbu ġej issa!" beda jghid wieħed lill-iehor. Imma f'ħajjet Alla ma ġie xejn, u wara nofs siegħja s-sirena qabdet tgħajjat u tidħak u tibgħatna lejn darna bis-sliem.

Majta tama nibtet f'qalb kull wieħed. L-arjuplani tal-ġhadu ma resqux lejn Malta. Qħaliex? Beżgħu? Kienu mreggħħin lura? Min igħaddi minn ġot-tifqigh ta' mijiet ta' balal ma jergax lura għax jibza'. Tgħid il-Ġermaniżi telqu

minn Sqallija, u dawn li ġew kienu Taljani? Min jaf kenex arjuplani sejrini Tripli u għalhekk inħassu minn Malta? Jew inkella, zied iġħid wieħed li jidhirlu li jifhem, kienu arjuplani Ġermaniżi telqin minn Sqallija mhux lejn Malta imma x'imkien ieħor. Hu xinhu t-tama laħiqet daħlet fil-qlub.

Imma ma dametx. Għax f'nofsinar u nofs il-hin tal-attakki qawwija, is-sirena reġġhet qabdet dik il-karba twila li, f'xi hinijiet, tħossha tinfidlek qalbek. "Issa zgur ġejja xi waħda" beda jgħid wieħed lill-ieħor; "bħalissa dejjem jidhlu." U min jgħri lejn ix-xeltrijiet, u min iġharrex biex jara jilmalix xi niktta sewda fl-ajru, min b'widnejn wieqfa jissamma' xi ħoss fil-bogħod. Taqtiq ta' qalb. Sikta. Waslu? U dik l-imbierka ta' sirena, qisha tifla mqarba, reġġhet bdiet tgħajjat u tidhak kemm tiflaħ u tgħidilna li l-għadu tbiegħed, jekk qatt kien qorob.

Fis-sieġha u nofs u fit-tlieta, is-sirena darbtejn karbet u darbtejn daħket, u l-ebda darba ma resqu l-arjuplani lejn Malta.

Dik il-ħajta tama li kienet daħlet f'qalb kullħadd issa bdiet titqawwa. Mela tassew il-Ġermaniżi telqu. Għax kieku riedu jidhlu, kienu jidhlu bħalma daħlu drabi oħra. L-attakki ilhom xi erbat ijiem jonqsu, tarraf wieħed, għax qabel kien ikollna erbgħa jew ħames attackki kbar kull jum, u dan l-aħħar ma kellniex ħlief tnejn kull jum, wieħed f'nofsinar u l-ieħor lil-għaxija. Barra minn dan, qabeż iġħid ieħor, Hitler ma jstax iżomni dawk il-mijiet ta' arjuplani Sqallija meta hu inarsus shiħ mir-Russi u qiegħed jibza' minn Franza.

Ma' nżul ix-xemx is-sirena newwħet mill-ġdid. Did-darba l-bombers Ġermaniżi ġew u tefgħu l-bombi, waqqgħu bini u għamlu ħsara oħra. Imma l-attakk ma kienx qawwi. U t-tama ma metitx.

P. P. S.

KUMITAT TAL-'GHAQDA TAL-MALTA (Dockyard)

President—Is-Sur Marju Agius.

Segretarju—Is-Sur Karmenu Ellul Galea.

Kaxxier—Is-Sur Dumink De Giorgio.

Membri—Is-Sinjuri Ġeraldu Azzopardi, Mikiel Dalmas,
Zarenu Carabott.